

FACULTEIT Management en Bestuur

Capaciteitsgroep Legs

Kenmerk: MH/Recht1/PUBB

Datum: 30-10-2008

Tentamen

Recht 1 (412507)

PUBB (412506)

Datum : 30-10-2008

Tijd : Cit 13.30-16.00ur, PUBB 13.30- 17.00u

Plaats : SC

1. Zowel Cit- als minorrecht-studenten maken 30 mc-vragen. De beantwoording dient te geschieden op het speciaal daarvoor uitgereikte tentamenformulier. Vergeet niet naam, studentnummer en vakcode op het formulier aan te brengen.
2. Voor minor recht studenten bestaat dit tentamen naast de 30 mc-vragen bovendien nog uit 10 open vragen. Deze bepalen voor 25% het eindcijfer, voor iedere goed beantwoorde open vraag wordt 2,5p (van de 100) toegekend. De open vragen dienen te worden beantwoord op speciaal daarvoor uitgereikt blanco tentamenpapier
3. Tenzij anders vermeld, luidt steeds de vraag wat is juist. Houd er rekening mee dat in sommige vragen het *meest* juist antwoord moet worden gegeven.
4. Gebruik van wetboeken is natuurlijk toegestaan, mits daarin niet is geschreven.

Veel succes!

1. Art 40 Woningwet bepaalt dat het zonder vergunning van het college van Burgemeester en Wethouders verboden is te bouwen. Deze bepaling wordt gerekend tot het
 - a. bestuursprocesrecht
 - b. formele bestuursrecht
 - c. materiële bestuursrecht
 - d. contentieuze bestuursrecht

2. Uit art 40 Woningwet valt af te leiden dat B&W bevoegd zijn tot het verlenen van bouwvergunningen. Deze bevoegdheid is aan het college toegekend op grond van
 - a. attributie
 - b. delegatie
 - c. mandaat
 - d. decentralisatie

3. De Woningwet is
 - a. een wet in formele zin
 - b. een wet in materiële zin
 - c. zowel een wet in formele zin als een wet in materiële zin
 - d. een algemeen verbindend voorschrift

4. Indien een bouwvergunning door het college van B&W schriftelijk wordt geweigerd, dan is sprake van
 - a. een beschikking
 - b. een schriftelijke weigering een besluit te nemen (art 6:2 Awb)
 - c. een beslissing zonder rechtsgevolg
 - d. een beslissing die geen publiekrechtelijke rechtshandeling is

5. Voordat een bouwvergunning kan worden verleend, dienen verscheidene regelingen te zijn geraadpleegd, zoals de Woningwet, de Bouwvergunning, het Bouwbesluit en het bestemmingsplan. Dit verschijnsel, dat typerend is voor het bestuursrecht, wordt aangeduid met de term
 - a. ongelede normstelling
 - b. gelede normstelling
 - c. onzelfstandige normstelling
 - d. algemeen verbindend voorschrift

6. Op grond van art 8 van de Woningwet, dient iedere gemeente een Bouwverordening vast te stellen. In deze Bouwverordening zijn bijvoorbeeld bepalingen te vinden over het slopen ('Het is verboden zonder vergunning van het college van burgemeester en wethouders te slopen'). Deze Bouwverordening is te kwalificeren als
 - a. een autonome verordening die wordt vastgesteld door de gemeenteraad
 - b. een autonome verordening die wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders
 - c. een medebewindsverordening die wordt vastgesteld door de gemeenteraad
 - d. een medebewindsverordening die wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders

7. Welk van de onderstaande regelingen is vastgesteld door de regering?
 - a. De Woningwet
 - b. Het bestemmingsplan
 - c. Het Bouwbesluit, als bedoeld in art 2 Woningwet
 - d. Geen van bovenstaande regelingen wordt door de regering vastgesteld

8. De Vierde Tranche van de Awb betreft onder meer de invoering van regels over de boete in hoofdstuk 5 van de Awb. Hieruit blijkt dat de Awb
 - a. een gelaagde structuur heeft
 - b. een aanbouwwet betreft
 - c. behalve algemene ook bijzondere rechtsregels kent
 - d. na invoering ook voor onderdelen van het strafrecht zal gaan gelden

9. Art 69 Vreemdelingenwet (Vw) kent een beroepstermijn van 4 weken, terwijl de Awb gelet op art 6:7 een termijn van 6 weken kent. Welke wettelijke bepaling heeft voorrang en waarom?
 - a. De Awb, want deze geeft algemene regels voor het bijzondere bestuursrecht
 - b. De Vw, want dit is een bijzondere wet
 - c. De Vw, want dit is een wet in formele zin
 - d. De Awb, want deze wet is in art 107 lid 2 Grondwet uitdrukkelijk bevolen

10. Welke van de onderstaande overheidsorganen is een kenmerkend voorbeeld van een gedeconcentreerde dienst?
 - a. De belastingdienst
 - b. De provincie
 - c. De Afdeling Welzijn van een gemeente
 - d. De Universiteit Twente

Casus. Lees de onderstaande korte casus en beoordeel vervolgens de juistheid van de daaronder weergegeven mc-vragen (11 t/m 19)

De gemeenteraad van Nijmegen wenst op te treden tegen hangjongeren in een bepaald winkelcentrum. Daarom wordt besloten om op grond van het bepaalde in art 151c Gemeentewet cameratoezicht in te stellen in dat winkelcentrum. In de APV wordt daarom een nieuw artikel 2.10a ingevoerd dat de burgemeester de bevoegdheid geeft om te besluiten tot het uitoefenen van toezicht door middel van camera's. Ruiter, die veelvuldig boodschappen doet in het winkelcentrum, is het oneens met de nieuwe bepaling. Hij vindt het volstrekt onnodig dat camera's worden opgehangen in het winkelcentrum, hij voelt zich daarnaast in zijn privacy aangetast, acht de bepaling onrechtmatig op grond van de onder a. bedoelde reden en vindt dat de gemeenteraad in strijd heeft gehandeld met de artikelen 3:2 en 3:4 van de Awb: er is geen zorgvuldig onderzoek gedaan naar de belangen van anderen.

Uiteindelijk besluit de burgemeester om voor de duur van een maand toezicht uit te oefenen in het betreffende winkelcentrum. Een van de winkeliers, Barten, is het hier niet mee eens en wenst stappen te ondernemen. Hij dient daartoe ondermeer een klacht in bij het College voor de bescherming van de persoonsgegevens (BBP), maar ook dient hij een bezwaarschrift in tegen het besluit van de burgemeester. Hierin voert hij onder anderen aan dat met extra politietoezicht de openbare orde ook wel gehandhaafd had kunnen worden. Het besluit is naar zijn mening volstrekt ondoelmatig.

Zowel Ruiter als Barten dienen bezwaar – en beroepschriften in. De burgemeester wacht de uitkomsten daarvan niet af en laat de camera's ophangen in het winkelcentrum. Daardoor ontstaan nieuwe bezwaren, nu bij Willems, die een slijterij exploiteert in het winkelcentrum. Hij schrijft de burgemeester een brief waarin hij aanvoert dat klanten bezwaar hebben tegen het ophangen van een camera die op de ingang van zijn winkel is gericht. De burgemeester schrijft hem een brief terug, dat

de betreffende camera niet verplaatst zal worden. Boos omdat de brief niet gemotiveerd is, dient Willems een bezwaarschrift in tegen deze beslissing van de burgemeester.

11. Het besluit tot vaststelling van art 2.10 APV is

- a. een besluit van algemene strekking
- b. een beleidsregel
- c. een beschikking
- d. geen besluit in de zin van de Awb

12. De gemeenteraad is

- a. een a-orgaan
- b. een b-orgaan
- c. een zelfstandig bestuursorgaan
- d. geen bestuursorgaan, gelet op de uitzondering van art 1:1 onder c Awb

13. Op de vaststelling van art 2.10a APV is

- a. art 3:46 Awb van toepassing
- b. art 3:2 Awb van toepassing
- c. art 4:8 Awb van toepassing
- d. art 4:13 Awb van toepassing

14. Het besluit van de burgemeester dient te worden aangemerkt als een concretiserend annex besluit van algemene strekking, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift. Dit betekent dat

- a. hst 3 van de Awb slechts voor wat betreft afd. 3.2 tot en met 3.5 van toepassing is
- b. hst 4 van de Awb ook van toepassing is
- c. hst 3 van de Awb daarop in beginsel ook van toepassing is
- d. hst 3 noch hst 4 daarop van toepassing zijn

15. Tegen het besluit van de burgemeester is

- a. wel bezwaar, maar geen beroep op de rechtbank mogelijk
- b. zowel bezwaar als ook beroep op de rechtbank mogelijk
- c. noch bezwaar noch beroep mogelijk
- d. geen bezwaar, maar wel beroep op de rechtbank mogelijk

16. Het College van bescherming voor de persoonsgegevens geeft adviezen op het gebied van privacybescherming. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid, valt niet onder de ministeriële verantwoordelijkheid, maar is wel een orgaan van de staat. Het CBP is een

- a. a-orgaan
- b. b-orgaan
- c. privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan
- d. openbaar lichaam

17. De rechtbank Arnhem dient zich uiteindelijk over de kwestie van het cameratoezicht te buigen. Hoe zal de rechtbank moeten beslissen op de door Barten aangevoerde beroepsgrond dat de burgemeester in plaats van het besluit tot cameratoezicht veel beter extra politietoezicht had kunnen instellen?
- a. De rechtbank heeft deze beroepsgrond op juistheid te onderzoeken
 - b. De rechtbank kan deze beroepsgrond niet beoordelen
 - c. De rechtbank kan deze grond slechts marginaal beoordelen
 - d. De rechtbank dient Barten op deze grond niet-ontvankelijk te verklaren
18. Had de burgemeester de brief waarin hij weigert de camera voor de winkel van Willems te verplaatsen, moeten motiveren?
- a. Ja, want beschikkingen dienen te worden gemotiveerd
 - b. Ja, dit vloeit voort uit hst 3
 - c. Nee, want hier is geen sprake van een besluit; hst 3 is dus niet van toepassing
 - d. Nee, want het betreft hier een mededeling die niet op rechtsgevolg is gericht
19. Het bezwaarschrift wordt, terecht, niet-ontvankelijk verklaard. Barten neemt hiermee echter geen genoegen en gaat in beroep tegen het besluit op bezwaar. De rechtbank verklaart zijn beroep ongegrond, hetgeen Barten nog steeds niet zint. Hij wil in hoger beroep. Wat is juist?
- a. Hoger beroep is niet mogelijk
 - b. Hij kan in hoger beroep bij het College van beroep voor het bedrijfsleven
 - c. Hij kan in hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep
 - d. Hij kan in hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
20. Dienen de rechters hun uitspraken op grond van art 3:46 en 3:47 Awb te motiveren?
- a. Ja, want uitspraken zijn besluiten
 - b. Nee, want uitspraken zijn geen besluiten
 - c. Ja, want deze artikelen zijn van overeenkomstige toepassing op rechterlijke uitspraken
 - d. Nee, want in hst 8 is zelf een motiveringsbepaling opgenomen
21. Wat is geen openbaar lichaam?
- a. De gemeente Enschede
 - b. De Nederlandse Mededingingsautoriteit
 - c. De provincie Overijssel
 - d. De Staat der Nederlanden
22. Het legaliteitsbeginsel
- a. strekt zich in beginsel uit over alle overheidsoptreden
 - b. strekt zich alleen uit over overheidsoptreden dat burgers beperkingen oplegt
 - c. geldt niet voor subsidieverstrekingen
 - d. geldt alleen in het bestuursrecht

23. Op de dagvaarding die de Officier van Justitie uitbrengt teneinde een strafzaak voor de rechtbank te brengen, is de Awb niet van toepassing. Welke van de onderstaande redenen is juist? De Awb is op het uitbrengen van een dagvaarding niet van toepassing omdat
- a. de OvJ geen bestuursorgaan is
 - b. een dagvaarding geen besluit is, immers deze beslissing is niet 'publiekrechtelijk'?
 - c. een dagvaarding geen besluit is, immers deze beslissing is geen 'rechtshandeling'?
 - d. de wetgever dat zo heeft bepaald
24. Indien een bestuursorgaan bij de afwijzing van een aanvraag om een besluit belangen betreft, waarop de betreffende wettelijke regeling niet ziet, welk van de onderstaande algemene beginselen van behoorlijk bestuur is dan geschonden?
- a. het materiële rechtszekerheidsbeginsel
 - b. het formele zorgvuldigheidsbeginsel
 - c. het specialiteitsbeginsel
 - d. het vertrouwensbeginsel
25. Welk algemene beginselen van behoorlijk bestuur gaat schuil achter art 4:8 Awb?
- a. het formele motiveringsbeginsel
 - b. het formele zorgvuldigheidsbeginsel
 - c. het formele rechtszekerheidsbeginsel
 - d. anders, want hier achter gaat geen algemene beginselen van behoorlijk bestuur schuil
26. Welk algemene beginselen van behoorlijk bestuur gaat schuil achter art 3:45 Awb?
- a. het vertrouwensbeginsel
 - b. het formele rechtszekerheidsbeginsel
 - c. het formele zorgvuldigheidsbeginsel
 - d. het formele motiveringsbeginsel
27. Met de 'terugtrek van de wetgever' wordt bedoeld dat
- a. er steeds minder regelingen door de wetgever in formele zin worden vastgesteld
 - b. de wetgever in formele zin steeds minder omvangrijke regelingen vaststelt
 - c. de wetgever het bestuur steeds meer vrijheid toekent
 - d. de wetgever steeds vaker normstelling aan de rechter overlaat
28. Welke van de onderstaande beslissingen is geen beschikking?
- a. De afwijzing van een verzoek om een subsidie
 - b. De verlening van een uitkering op grond van de Werkloosheidswet
 - c. De schriftelijke weigering om een besluit te nemen op een verzoek tot het aanwijzen van een gebied als hondenuitlaatplaats
 - d. De oplegging van een bestuurlijke boete op grond van de Arbeidsomstandighedenwet

29. Sterbos dient een bezwaarschrift in tegen de verlening van een aantal kapvergunningen die aan een projectontwikkelaar zijn verleend in verband met de realisering van een grootschalig bouwplan. Sterbos woont op ongeveer een kilometer afstand van het betreffende gebied, heeft geen uitzicht op het betreffende terrein, maar laat daar wel dagelijks zijn hond uit. Hoe dient te worden geoordeeld over de vraag of Sterbos belanghebbende is?
- a. Sterbos is belanghebbende, want hij woont op redelijke afstand van het betreffende perceel
 - ✓ b. Sterbos is geen belanghebbende, want hij heeft geen persoonlijk belang
 - c. Sterbos is geen belanghebbende, want hij heeft geen objectief bepaalbaar belang
 - d. Sterbos is geen belanghebbende, want hij heeft geen eigen belang

30. Beoordeel de juistheid van de onderstaande stellingen

Stelling I. Een zelfstandig bestuursorgaan is een bestuursorgaan dat in beginsel buiten de ministeriële verantwoordelijkheid valt

Stelling II. Een zelfstandig bestuursorgaan is een bestuursorgaan dat geen rechtspersoonlijkheid heeft

- a. Alleen stelling I is juist
- b. Alleen stelling II is juist
- c. Beide stellingen zijn juist
- d. Beide stellingen zijn onjuist

Einde van het tentamen voor cit-studenten

Vervolg voor PUBB-studenten. Beantwoord de volgende vragen op het daarvoor uitgereikte blanco tentamenpapier kort en bondig, maar wel volledig, wat wil zeggen goed gemotiveerd, zo nodig en mogelijk onder verwijzing naar relevante wetgeving.

Lees eerst de onderstaande casus over de antiramkraakpaaltjes plaatsende juwelier en beantwoord vervolgens de vijf daaronder gestelde open vragen.

Het zit een Zutphense juwelier niet mee. Nadat zijn winkelpui was geramd en de winkel leeggeroofd, plaatste hij anti-ramkraakpaaltjes in het wegdek voor zijn winkel, op een afstand van 75 cm van de pui. De weg voor zijn winkel is bestemd voor auto- fiets- en voetgangersverkeer. Dankzij de paaltjes mislukte een tweede en derde (poging tot) ramkraak.

Op grond van art. 2.1.5.2 lid 1 Algemene Plaatselijke Verordening van de Gemeente Zutphen (de APV) dient voor het plaatsen van deze paaltjes echter een vergunning te worden aangevraagd. Genoemd voorschrift luidt dat het verboden is om zonder vergunning van burgemeester en wethouders een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins veranderingen aan te brengen in de wijze van aanleg van een weg. Ingevolge lid 3 van dit artikel kan een vergunning worden geweigerd indien de aanleg, de beschadiging of de verandering van de weg gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan.

Deze vergunning heeft de juwelier niet aangevraagd. Hoewel na de geslaagde ramkraak twee pogingen daartoe zijn mislukt, want deze stuitten af op de aangebrachte palen, besluit het college van B&W toch over te gaan tot handhavend optreden. Volgens het college gaat het niet aan om zonder toestemming palen te plaatsen op gemeentelijke grond en op deze wijze, zonder de benodigde vergunning, het recht in eigen hand te nemen. Een dergelijk illegaal

handelen wordt absoluut niet getolereerd en dient te worden afgestraft! Daarom heeft het college bij besluit van 12 september 2002 juwelier Boving onder aanzegging van bestuursdwang dan ook gelast om de twee betonnen anti-rampalen, die Boving heeft geplaatst op de openbare weg voor het winkelpand aan de Turfstraat 16 te Zutphen, binnen een dag te verwijderen en het straatwerk ook binnen die dag weer in de oude toestand te brengen. Mochten de palen op 14 september nog steeds niet verwijderd zijn, dan verbeurt de juwelier bovendien een dwangsom van 1000 euro per dag dat de overtreding voortduurt. Het college heeft in dit besluit verder nog opgemerkt dat het plaatsen van de betonnen palen in het voetgangersgebied van een druk winkelgebied strijdig is met het gemeentelijk beleid, dat is neergelegd in het schriftelijke document: de binnenstad (dit is een beleidsregel), om dit winkelgebied zoveel mogelijk obstakelvrij te houden. Ook stelt het college dat het plaatsen van de palen in het voetgangersgebied van een druk winkelcentrum gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg en voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, als bedoeld in art. 2.1.5.2 lid 3 APV. Daarbij heeft het college mede gewezen op de ongewenste precedentwerking, die het toestaan van de palen tot gevolg zou hebben.

De juwelier is woedend over zoveel onbegrip voor zijn situatie, zijn juwelierszaak is nota bene al drie keer door overvallers belaagd! Hij heeft ook al eerder geprobeerd op andere wijze ramkraken te voorkomen, zoals het leeghalen van de etalages en het plaatsen van mistkanonnen. Het bleek onvoldoende effect te hebben. Zijn belang lijkt het gemeentebestuur helemaal niet te deren. Voorts begrijpt hij absoluut niet waar het gemeentebestuur het over heeft als zij spreken over het gemeentelijke beleid. Immers, het winkelgebied staat vol met terrasmeubilair, fietsen, bromfietsen en bloembakken. Het is slechts een papieren beleid! Voorts is naar zijn mening geen sprake van gevaar voor wie dan ook door de aanwezigheid van de paaltjes.

Vragen.

1. Op basis van welke wettelijk bepaling is het college van burgemeester en wethouders
◦ in het algemeen bevoegd om met toepassing van bestuursdwang op te treden tegen overtredingen?
2. Waarom was het college in dit concrete geval bevoegd om handhavend op te treden?
3. Is een bestuursorgaan (meer in het algemeen) verplicht om handhavend op te treden?
4. Stel, dat de juwelier de paaltjes niet zelf zou verwijderen, maar de gemeente inderdaad daadwerkelijk tot toepassing van bestuursdwang zou overgaan. Mag zij, gelet op de bovenstaande gegevens, de kosten van die bestuursdwang dan ook op de juwelier verhalen?
5. In geval van handhavend optreden dient de belanghebbende of overtreder in de regel te worden gehoord. Dat lijkt hier niet te zijn gebeurd. Op grond van welke bepaling dient een burger/bedrijf in dit soort situaties te worden gehoord om zijn zienswijze te kunnen geven?
6. Het besluit tot aanzegging tot bestuursdwang is gecombineerd met de last onder dwangsom. Dat lijkt effectief, maar is dat ook toegestaan?
7. De juwelier wil het een en ander ondernemen tegen het besluit. Hij wil zijn verhaal zo spoedig mogelijk voorleggen aan de bestuursrechter, het liefst binnen een paar weken. Wat dient hij daartoe (allemaal) te ondernemen? (motiveer mede aan de hand van wettelijke bepalingen)
8. Had het college van burgemeester en wethouders ook een bestuurlijke boete kunnen of mogen opleggen?

9. Wat is het essentiële verschil tussen een bestuurlijke boete en de last onder dwangsom?
10. Waarom is art 3:4 lid 2 Awb ook op het nemen van het handhavingsbesluit van toepassing?

Einde van het tentamen